



ประกาศสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

ที่ 2 /2567

เรื่อง ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2568

1. หลักการและเหตุผล

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) มุ่งเน้นการสร้างความรู้ด้านระบบสุขภาพที่สามารถ นำไปใช้แก้ปัญหา ด้านระบบสุขภาพในเชิงระบบได้อย่างครอบคลุม และสามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ได้ทันต่อบริบทและสถานการณ์ รวมถึงความท้าทายในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อปัญหาสุขภาพของประชากรไทย อย่างรวดเร็ว ผันผวน และซับซ้อนมากขึ้น อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ภายใต้ขอบเขตการวิจัยที่มุ่งเน้นการยกระดับ ความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศให้พร้อมรับโรค ระบาดระดับชาติโรคอุบัติใหม่ และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) รวมถึงมุ่งเน้นการสร้างความสามารถและยกระดับการ ให้บริการจีโนมิกส์และการแพทย์แม่นยำเพื่อให้ เกิดบริการการรักษาที่มีความแม่นยำสูง โดยมีความเชื่อมโยงกับแผนด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) รวมถึงการวิจัยที่สนับสนุนนโยบายสาธารณะ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและประเด็น การ ปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุขในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวนโยบายด้านสุขภาพที่เหมาะสม การ สร้างแนว ปฏิบัติที่ดี การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดูแลสุขภาพ การป้องกันการเกิดโรค และลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพในทุก ช่วงวัยของประชากร เพื่อให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความ มั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 สนับสนุนการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อมุ่งเน้นการยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศ ให้สามารถ ลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ (National Burden of Disease: BOD) และรับมือกับโรคระบาด ระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยการใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้เทคโนโลยีและ นวัตกรรม ที่ครอบคลุมการพัฒนาระบบ บริการเพื่อยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ การพัฒนาระบบสุขภาพ ในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ และการพัฒนาความเป็นธรรมในระบบสุขภาพ

2.2 สนับสนุนการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภายใต้แผนงานวิจัย จีโนมิกส์ ประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการสร้างความสามารถและยกระดับการให้บริการจีโนมิกส์และการแพทย์ แม่นยำให้เกิดบริการ การรักษาที่มีความแม่นยำสูง

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

สวรส. ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ภายใต้ 4 แผนงาน ได้แก่ แผนงาน พัฒนาระบบบริการเพื่อยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ แผนงานพัฒนาระบบสุขภาพในการตอบโต้ ภาวะฉุกเฉินด้าน สุขภาพและภัยสุขภาพ แผนงานพัฒนาความเป็นธรรมในระบบสุขภาพ และแผนงานสร้าง ความสามารถและยกระดับการ ให้บริการจีโนมิกส์ และการแพทย์แม่นยำให้เกิดบริการการรักษาที่มีความ แม่นยำสูง โดยมีความเชื่อมโยงกับแผนด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) วัตถุประสงค์และผลลัพธ์ หลัก และกรอบการวิจัย ในแต่ละแผนงานวิจัยของ สวรส. ดังนี้

- **แผนด้าน ววน. P10 (S2)** ยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศให้พร้อมรับโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่

แผนงานย่อย

N15 (S2P10) พัฒนาระบบบริการเพื่อยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพ

N16 (S2P10) พัฒนาระบบสุขภาพในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ

N17 (S2P10) พัฒนาความเป็นธรรมในระบบสุขภาพ

หมายเหตุ S=ยุทธศาสตร์, P=แผน, N=แผนงานย่อย (Non flagship)

วัตถุประสงค์และผลลัพธ์หลัก (Objectives and key results: OKRs)

Objective O1 ยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศให้สามารถลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ (National Burden of Disease: BOD) และรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยใช้ผลงานวิจัย องค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

Key result

KR1 จำนวนระบบสุขภาพแบบบูรณาการระดับประเทศและ/หรือพื้นที่ (Integrated Health Services: IHS) ที่ใช้ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเชิงระบบ และนวัตกรรมสมัยใหม่ ซึ่งแสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ (National Burden of Disease: BOD) ได้แก่ 1) โรคติดต่อ 2) โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 3) การบาดเจ็บ และการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่

KR2 จำนวนกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือ (Consortium) ที่ประกอบด้วยเครือข่ายสถาบัน/ศูนย์วิจัยในสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งกระจายในทุกภูมิภาค และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ และภาระโรคที่สำคัญของประเทศ (National Burden of Disease: BOD) ที่แสดงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการช่วยเหลือ/สนับสนุนประเทศและ/หรือพื้นที่ให้สามารถรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ และลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ โดยใช้ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเชิงระบบ และนวัตกรรมสมัยใหม่ เพิ่มขึ้น

KR3 จำนวนเทคโนโลยี นวัตกรรมเชิงระบบและนวัตกรรมสมัยใหม่ที่ถูกนำไปใช้และเกิดผลสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ และการลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ

KR4 จำนวนนโยบายและมาตรการที่ได้ประกาศใช้ ในระดับประเทศและ/หรือพื้นที่ ซึ่งพัฒนาโดยใช้การวิจัย และแสดงผลสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ และลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ (National Burden of Disease: BOD) เพิ่มขึ้น

KR5 จำนวนประชาชนที่ได้รับบริการจากระบบสุขภาพแบบบูรณาการระดับประเทศ และ/หรือพื้นที่ ที่เพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ และลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ (National Burden of Disease: BOD) โดยใช้ผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมเชิงระบบ และนวัตกรรมสมัยใหม่

กรอบการวิจัยแผนงานพัฒนาระบบสุขภาพในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพ

แผนงานวิจัย/ S/P/N/OKR	กรอบการวิจัย/ประเด็นวิจัย
แผนงานวิจัย พัฒนา ระบบสุขภาพใน การตอบ โต้ภาวะฉุกเฉิน ด้าน สุขภาพและภัย สุขภาพ S2P10N16 OKR: O1, KR 1-5	1. การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพและภัยสุขภาพแบบบูรณาการระดับประเทศและ/หรือพื้นที่ (Integrated Health Services: IHS) ที่ใช้นวัตกรรมเชิงบริหารจัดการ นวัตกรรมเชิงระบบ (ระบบส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค รักษาฟื้นฟู และการดูแลผู้ป่วยระยะท้าย) และนวัตกรรมสมัยใหม่ ที่สามารถประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ (Burden of Disease: BOD) เช่น โรคติดเชื้อ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง การบาดเจ็บ การรับมือกับโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ ปัจจัยสังคมกำหนดสุขภาพ (SDH) โดยสามารถแสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ในด้านจำนวนประชาชน/จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับประโยชน์จากผลงานวิจัยที่พัฒนาระบบสุขภาพ 2. การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและมาตรการที่สามารถประกาศใช้ในระดับประเทศและ/หรือพื้นที่ ซึ่งพัฒนาโดยใช้การวิจัยและแสดงผลสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการรับมือ กับโรคระบาดระดับชาติ/โรคอุบัติใหม่ และลดภาระโรคที่สำคัญของประเทศ เช่น โรคหัวใจและ หลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคไต โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง 3. วิจัยเพื่อยกระดับความมั่นคงทางสุขภาพโดยการเตรียมพร้อมรับภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศในอนาคต 4. วิจัยเพื่อยกระดับระบบบริการ ตาม Service plan เพื่อลดอัตราการป่วยและอัตราการตายโรคสำคัญ โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ 5. วิจัยเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมเชิงระบบในการให้บริการในยุคดิจิทัล เช่น Telemedicine และพัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพให้เอื้อต่อการบริการอย่างไร้รอยต่อ 6. วิจัยเพื่อสังเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพนานาชาติ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ 7. วิจัยระบบกำลังคนด้านสุขภาพให้มีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น 8. วิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารสุขภาพ ยกกระตือรือร้นการสร้างความรู้ด้านสุขภาพในทุกมิติ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สะดวกรวดเร็ว ในยุค Digital disruption 9. การประเมินยุทธศาสตร์ลดการบริโภคเกลือและโซเดียมในประเทศไทย ปี 2559-2568 ช่นต้นทุนและค่าใช้จ่ายทางสุขภาพ หรือต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับยาหรืออุปกรณ์ ในการรักษาโรคไม่ติดต่อ ที่สัมพันธ์กับนโยบายลดเกลือ 10. การประเมินผลลัพธ์ทางสุขภาพ เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลดการบริโภคเกลือและโซเดียม กับ ความชุกของโรคไม่ติดต่อ (โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคความดันโลหิตสูง) 11. ผลกระทบของนโยบายลดการบริโภคเกลือต่ออุตสาหกรรมอาหาร เช่น ศึกษาความสัมพันธ์ของระดับการตอบสนองและการปรับตัวของอุตสาหกรรมอาหารที่ปฏิบัติตาม หรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายลดเกลือ

แผนงานวิจัย/ S/P/N/OKR	กรอบการวิจัย/ประเด็นวิจัย
	12. การสังเคราะห์ข้อเสนอเพื่อพัฒนากฎหมายเก็บภาษีเกลือ (Salt tax) 13. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเชื่อมข้อมูลจากระบบบริการสุขภาพในทุกระดับ ทุกสังกัด สร้าง Big data ด้านสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการให้บริการสุขภาพ (เช่น บัตรประชาชนใบเดียว) และการวิจัยเพื่อกำหนดนโยบาย 14. การวิจัยเพื่อยกระดับศักยภาพในการวิจัย ระบบการเก็บข้อมูล (ทั้งคนและงบประมาณ) ให้ตอบสนองความต้องการในการใช้ (ที่ครอบคลุมเรื่องประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และต้นทุนของ Intervention ในการส่งเสริมสุขภาพ) ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ 15. Open data policy เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล ตรวจสอบ ใช้ประโยชน์และให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ 16. ศึกษาารูปแบบสวัสดิการ (ที่พัก การเดินทาง) สำหรับผู้ป่วย Chronic conditions ที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาต่อเนื่องที่ไกลจากบ้าน เช่น ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ที่ต้องการรังสีรักษาต่อเนื่อง ผู้ป่วยโรค Rare disease ที่ต้องได้รับการรักษาต่อเนื่อง 17. พัฒนาระบบประเมินและกำกับติดตามคุณภาพของการให้บริการ Telemedicine 18. ภาระงบประมาณสำหรับบริการ LTC สำหรับผู้ป่วยภาวะพึ่งพิงในปัจจุบัน / ข้อเสนอในการชะลออุบัติการณ์ผู้ป่วยภาวะพึ่งพิง เช่น IMC การลดอุบัติเหตุบนท้องถนน 19. IMC และ LTC care model ที่เหมาะสมกับ Urban area และ Rural area 20. Benefit package การบริการ Respite care
แผนงานการ ขับเคลื่อนการใช้ ประโยชน์จากงานวิจัย การกระจายอำนาจด้านสุขภาพ: การถ่ายโอน รพ. สต. ไปยัง อบจ. S2P10N16 OKR: O1, KR 1-5	1. การขับเคลื่อนการใช้งานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิภายใต้สังกัด อบจ. และ ทดลองการยกระดับการจัดบริการของ รพ.สต. ในพื้นที่องค์กรบริหารส่วนจังหวัด 62 จังหวัดโดยพัฒนากลไกเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยบริการ (รพช. รพ.สต.) และหน่วยบริหารระบบ (อบจ. สสจ. สสอ. สปสช.) 2. การกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานของระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิภายใต้สังกัด อบจ. 3. การออกแบบระบบการบูรณาการยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขของ อบจ. หน่วยบริการและหน่วยบริหารในสังกัด กสธ. และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยจัดทำยุทธศาสตร์บูรณาการระบบสุขภาพท้องถิ่น ภายใต้กลไก (กสพ.) โดยใช้แผนพัฒนาสุขภาพระดับพื้นที่ 4. การสังเคราะห์นโยบายจากการขับเคลื่อนการพัฒนาสุขภาพปฐมภูมิด้วยหลักเวชศาสตร์ครอบครัว และการบริหารจัดการเครือข่ายในพื้นที่ อบจ. นำร่องด้วยแนวทางการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) 5. การจัดทำแนวทางและขับเคลื่อนการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยบริการสังกัด กสธ. และ รพ.สต. ถ่ายโอนโดยถอดบทเรียนจากพื้นที่ อบจ. นำร่อง และเผยแพร่ พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการขยายผลแก่ อบจ. อื่น 6. การศึกษาต้นทุน รพ.สต. ถ่ายโอน (ต้นทุนต่อหัวประชากร ทั้ง OP และ PP) ใน รพ.สต. ขนาด S, M, L / การศึกษารูปแบบ Payment for primary care ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ 7. วิจัยเพื่อออกแบบระบบสุขภาพท้องถิ่น ภายใต้การถ่ายโอน รพ.สต. ไปยัง อบจ. ทั้งระบบบริการ ระบบกำลังคน ระบบข้อมูล ระบบเทคโนโลยี ยาและเวชภัณฑ์ ระบบการเงินการคลัง และระบบอภิบาล